

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Yvony Svobodové a soudců JUDr. Jiřího Macka a JUDr. Romana Horáčka, Ph.D., v právní věci

žalobce: **Ing. arch. Jan H.**
bytem xxx
zastoupený advokátem JUDr. Františkem Vyskočilem, Ph.D.
sídlem Praha 1, Voršilská 130/10

proti
žalovanému: **JIZERA INVEST s. r. o.**, IČ 28443021
sídlem Praha 1, Letenská 121/8
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Budzińským
sídlem Praha 1, Letenská 121/8

o ochranu autorských práv, **k odvolání žalobce** proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. května 2019, č. j. 32 C 34/2017-44,

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I. mění tak, že žalovaný je povinen ve lhůtě dvou měsíců od právní moci tohoto rozsudku na své náklady odstranit velkoplošnou reklamní plochu – billboard a všechny části velkoplošné reklamní obrazovky z průčelí domu č. 1881/5 v Praze 2, ulice Boženy Němcové, ve výrocích II. a III. se rozsudek soudu prvního stupně zrušuje a věc se mu v tomto rozsahu vrací k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Shora uvedeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, aby žalovanému byla uložena povinnost do tří dnů od právní moci rozsudku odstranit na své náklady velkoplošnou reklamní

plochu („billboard“) a všechny části velkoplošné reklamní obrazovky z průčelí domu v ulici Boženy Němcové 1881/5 v Praze 2 (výrok I.) a aby žalovanému byla uložena povinnost zaplatit žalobci do tří dnů od právní moci rozsudku 200 000 Kč coby přiměřené zadostiučinění (výrok II.), o nákladech řízení rozhodl tak, že žalobci byla uložena povinnost zaplatit žalovanému na jejich náhradu 4 000 Kč k rukám advokáta Mgr. Petra Budzinského do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok III.).

2. Soud prvního stupně při rozhodování vyšel ze žaloby, kterou se žalobce proti žalovanému domáhal ochrany autorských práv. Žalobce tvrdí, že je jediným autorem architektonického návrhu stavby sídla bývalých Vojenských staveb v ulici Boženy Němcové 1881/5 v Praze 2 z roku 1982. Tato budova je v architektonické obci vysoce ceněna jako příklad kvalitní architektonické tvorby v oblasti administrativních staveb osmdesátých let dvacátého století. Zejména je ceněno architektonické řešení průčelí domu, tzv. střešní fronty a zasazení do okolí. Budova je ceněna jak z pohledu současného, tak i dobového. V roce 1984 získal architektonický návrh budovy druhé místo v rámci přehlídky architektonických prací z let 1982 až 1983. V roce 2006 pak byla budova zařazena do Sborníku rekapitulující kvalitní příklady poválečné architektury v Praze z let 1945 až 2003. Návrh budovy byl i jinak poměrně často publikován a chválen coby kvalitní v různých periodících a odborných publikacích. Žalovaný je vlastníkem této budovy. Žalobce dále tvrdil, že budova je v současnosti přes celé průčelí a střešní frontu zakryta velkoplošnou venkovní reklamou, tzv. billboardem, a nad ní ještě rovněž velkoplošnou reklamní obrazovkou, ta je tvořena třemi samostatnými displeji velkých rozměrů, dva menší obdélníkové po stranách a prostřední pro velkoplošnou videoreklamu. Billboard překračuje i na vedlejší dům, čímž vytváří dojem, že budova jako samostatná stavba ani neexistuje. Je tak narušen celkový dojem ze zasazení budovy do okolí, obchodním smyslem billboardu a reklamních obrazovek je zaujmout pozornost řidičů projíždějících po přilehlém Nuselském mostě, umístění reklam je pro žalovaného velmi lukrativní. Žalobce pak tvrdí, že neposkytl souhlas s touto úpravou, došlo ke zkomolení díla žalobce, dílo je užíváno způsobem, který snižuje jeho hodnotu, a to na první pohled výrazně. Tím jsou dotčena osobnostní práva autorská žalobce k jeho dílu, tedy architektonickému návrhu budovy. Dotčeno je jeho právo požadovat, aby uživatel díla dílo užíval způsobem, který nesnižuje jeho hodnotu ve smyslu § 11 odst. 3 autorského zákona. Kromě toho žalovaný zcela ignoroval výlučné právo autora na nedotknutelnost jeho díla, tedy právo rozhodnout o udělení svolení k jakékoliv změně nebo jinému zásahu do jeho díla. Nerespektoval ani právo žalobce na autorský dohled, když se vůbec neobtěžoval s žalobcem ani konzultovat komolící zakrytí budovy reklamní plochou. Žalobci tak vznikla újma značného rozsahu, jeho dílo je výrazně komoleno již po řadu let ve prospěch komerčních aktivit žalovaného. Žalobce je tímto velmi ponížen, nenavrhoval prázdný reklamní poutač, ale fungující reprezentativní administrativní budovu. V očích veřejnosti se vytváří i mylný dojem, že jako profesionální architekt svolil s takto ponižující degradací svého díla na reklamní poutač. Trpí tím i možnost žalobce prezentovat svou vlastní práci, z odborného hlediska ceněnou. Pouhé odstranění komolících úprav budovu nepředstavuje dostatečné odčinění způsobené újmy, proto žalobce požaduje i poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v penězích. Tuto satisfakci považuje za věc zcela adekvátní, navrhoval přihlídnout k tomu, že žalovaný tím sleduje pouze komerční cíle k újmě žalobce a chová se zcela přehlíživě k autorským právům architekta budovy. Kromě toho současný stav budovy není v souladu s aktuální veřejnoprávní regulací, odkazoval na nařízení HMP č. 10/2016 Sb., které vylučuje osazení fasády domu reklamou takovým způsobem. Předžalobní výzvy žalobce byly ponechány bez reakce.
3. Žalovaný namítal, že není určena jednoznačně skutečnost, zda je žalobce skutečným autorem díla a náleží mu tak veškerá autorská práva podle autorského zákona. Žalovanému o autorství žalobce není nic známo, může se pouze domnívat, že stavba byla projektována a vystavěna právníkem osobou, jaká byla skutečná činnost žalobce, jako údajně jediného autora není nic známo. Pokud se žalobce jako autor dovolává ochrany své osobnosti prostřednictvím autorského zákona, je

nutné rozlišit autorskou ochranu díla a ochranu osobnosti autora, tyto dva instituty by neměly být zaměňovány a slučovány v jedné žalobě. Žalovaný dále namítal, že je vlastníkem budovy od roku 2015, budovu již koupil v tomto stavu, lešení a poutače nemohou tak intenzivně zasáhnout do autorského díla žalobce, aby bylo nutné je odstraňovat a ještě aby měl žalovaný povinnost platit kompenzace žalobci za újmu na jeho osobnostních právech. Ohledně vlastnictví lešení a poutačů se vedou spory, žalovaný dodnes nezná skutečného vlastníka lešení a reklamních poutačů, kromě toho, pokud by každé zakrytí stavby např. lešením podstatným způsobem narušilo autorská práva autora stavby, pak by nebyla možná žádná rekonstrukce nebo oprava budov. Obdobných zakrytí staveb je mnoho, stejně tak stromy, které před budovou vyrůstají, budovu zakrývají a obecně by nikdo netvrdil, že se jedná o zásah do autorského práva. Žalovaný výslovně tvrdil, že žádným způsobem neporušil, ani neporušuje autorské právo žalobce, předmětné reklamní a jiné poutače nejsou ve vlastnictví žalovaného, jedná se o historický problém, který měl žalobce řešit již v minulosti a konec konců se s tímto problémem potýká i žalovaný. Již v době podepsání kupní smlouvy (1. června 2015) byl stav nemovitosti takový, jak jej popisuje žalobce, žalovaný tedy není tím, kdo by reklamní poutače na budovu instaloval, pokud se vůbec dá hovořit o instalaci, protože poutače ani obrazovka nejsou trvalou součástí budovy, ale součástí lešení, které bylo na budovu z důvodu její plánované rekonstrukce instalováno třetí osobou ještě předtím, než se žalovaný stal vlastníkem budovy. Žalovaný tedy do autorského práva žalobce nezasáhl, nemůže odstraňovat lešení, jehož součástí jsou poutače a obrazovka, protože nejsou v jeho vlastnictví a nemá žádný právní titul, na základě kterého by mohl svépomocí přikročit k jejich odstranění. Tím by se vystavil riziku porušení cizích práv a riziku náhrady škody.

4. Žalobce k tomu namítal, že otázka jeho autorství plyne již z aplikace zákonné domněnky autorství dle § 6 autorského zákona, pokud by měl žalovaný tvrdit opak, je v tomto ohledu důkazní břemeno na něm. Kromě toho autorem může být pouze fyzická osoba, kdo stavbu jako investor postavil, není rozhodné. Dále žalobce namítal, že žalovaný nijak nedokládá, že není tím, kdo předmětné reklamní poutače na fasádu domu umístil. Namítal, že delikt porušení autorského práva je postaven na principu objektivní odpovědnosti.
5. Soud prvního stupně konstatoval, že podle ust. § 6 zák. č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) je autorem díla fyzická osoba, jejíž pravé jméno je obvyklým způsobem uvedeno na díle nebo je u díla uvedeno v seznamu předmětů ochrany vedeném příslušným kolektivním správcem, není-li prokázán opak; to neplatí v případech, kdy je údaj v rozporu s jiným údajem takto uvedeným. Toto ustanovení se použije i tehdy, je-li toto jméno pseudonymem, pokud autorem přijatý pseudonym nevzbuzuje pochybnosti o autorově totožnosti. Podle ust. § 11 odst. 1 autorského zákona autor má právo rozhodnout o zveřejnění svého díla. Podle odst. 2 autor má právo osobovat si autorství, včetně práva rozhodnout, zda a jakým způsobem má být jeho autorství uvedeno při zveřejnění a dalším užití jeho díla, je-li uvedení autorství při takovém užití obvyklé. Podle odst. 3 autor má právo na nedotknutelnost svého díla, zejména právo udělit svolení k jakékoli změně nebo jinému zásahu do svého díla, nestanoví-li tento zákon jinak. Je-li dílo užíváno jinou osobou, nesmí se tak dít způsobem snižujícím hodnotu díla. Autor má právo na dohled nad plněním této povinnosti jinou osobou (autorský dohled), nevyplývá-li z povahy díla nebo jeho užití jinak, anebo nelze-li po uživateli spravedlivě požadovat, aby autorovi výkon práva na autorský dohled umožnil. Podle odst. 4 osobnostních práv se autor nemůže vzdát; tato práva jsou nepřevoditelná a smrtí autora zanikají. Ustanovení odstavce 5 tím není dotčeno. Podle odst. 5 po smrti autora si nikdo nesmí osobovat jeho autorství k dílu. Dílo smí být užito jen způsobem nesnižujícím hodnotu díla. Je-li to obvyklé a nejde-li o dílo anonymní, musí být při jeho užití uveden autor. Ochrany se může domáhat i po zániku majetkových práv osoba autorovi blízká, právnická osoba sdružující autory nebo příslušný kolektivní správce. Podle ust. § 40 odst. 1 autorského zákona autor, do jehož práva bylo neoprávněně zasaženo nebo jehož právu hrozí neoprávněný zásah, může se domáhat zejména a/ určení svého autorství, b/ zákazu ohrožení svého práva, včetně hrozícího opakování, nebo neoprávněného zásahu do svého práva, zejména

zákazu neoprávněné výroby, neoprávněného obchodního odbytu, neoprávněného dovozu nebo vývozu originálu nebo rozmnoženiny či napodobeniny díla, neoprávněného sdělování díla veřejnosti, jakož i neoprávněné propagace, včetně inzerce a jiné reklamy, c/ sdělení údajů o způsobu a rozsahu neoprávněného užití, o původu neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla, o způsobu a rozsahu jejího neoprávněného užití, o její ceně, o ceně služby, která s neoprávněným užitím díla souvisí, a o osobách, které se neoprávněného užití díla účastní, včetně osob, kterým byly předmětné rozmnoženiny či napodobeniny díla určeny za účelem jejich poskytnutí třetí osobě, a rovněž informací o skutečnostech rozhodných pro výši odměny podle § 24 a 25; práva na informace podle tohoto ustanovení se autor může domáhat vůči osobě, která do jeho práva neoprávněně zasáhla nebo je neoprávněně ohrozila, a dále zejména vůči osobě, která má nebo měla v držení neoprávněně zhotovenou rozmnoženinu či napodobeninu díla za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, využívá nebo využívala za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu službu, která neoprávněně zasahuje nebo zasahovala do práva autora nebo je neoprávněně ohrožuje nebo ohrožovala, poskytuje nebo poskytovala za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu službu užívanou při činnostech, které neoprávněně zasahují do práva autora nebo je neoprávněně ohrožují, byla označena osobou uvedenou jako osoba, která se účastní pořízení, výroby nebo distribuce rozmnoženiny či napodobeniny díla anebo poskytování služeb, které neoprávněně zasahují do práva autora nebo je neoprávněně ohrožují, nebo je osobou povinnou podle § 24 odst. 6 nebo § 25 odst. 2, d/ odstranění následků zásahu do práva, zejména 1. stažením neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla nebo zařízení, výrobku nebo součástky podle § 43 odst. 2 z obchodování nebo jiného užití, stažením z obchodování a zničením neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla nebo zařízení, výrobku nebo součástky podle § 43 odst. 2, 3 zničením neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla nebo zařízení, výrobku nebo součástky podle § 43 odst. 2, zničením nebo odstraněním materiálů a nástrojů použitých výlučně nebo převážně k výrobě neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla nebo zařízení, výrobku nebo součástky podle § 43 odst. 2 písm. e/ poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu, zejména omluvou, zadostiučiněním v penězích, pokud by se přiznání jiného zadostiučinění nejevilo postačujícím; výši peněžitého zadostiučinění určí soud, který přihledne zejména k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k zásahu do práva došlo; tím není vyloučena dohoda o narovnání, f/ zákazu poskytování služby, kterou využívají třetí osoby k porušování nebo ohrožování práva autora. Podle odst. 2 opatření podle odstavce 1 písm. d/ musí být přiměřené závažnosti porušení práva a musí být přihlednuto k zájmům třetích osob, zejména spotřebitelů a osob jednajících v dobré víře.

6. Soud prvního stupně provedl důkaz předžalobní výzvou, vytištěnými fotografiemi z internetu (předloženy k nahlédnutí), obsahem výpisu z Katastru nemovitostí a obchodního rejstříku, ohodnocením Svazu českých architektů, uznáním předsedy přehlídky Architektonických prací, výpisem z Architektury ČSR včetně fotodokumentace a články Současná architektura Prahy, Architektura ČSR a Administrativní budova Vojenských staveb v Praze a výpisky z Kapitol z poválečné a současné architektury, aktuálními fotografiemi, vytištěnými z internetu, a aktuálním stavem budovy v době podání žaloby i nyní, a aniž by řízení dále doplňoval, shledal, že žaloba není důvodná.
7. Pokud žalovaný navrhol doplnit dokazování smlouvou o dílo, na základě které byla vůbec stavba realizována, pak toto soud neshledal relevantní, žalobce je označován jako architekt, tedy autor stavby v již zmíněných publikacích, lze tedy dovodit, že mu svědčí autorská práva jako architektovi předmětné budovy. Pokud žalovaný odkazoval na kupní smlouvu, která má být veřejně přístupná v insolvenčním rejstříku a na údajné jednání Magistrátu hlavního města Prahy o odstranění stavby, tedy lešení s přídavnými billboardy a obrazovkami, považuje to soud za nadbytečné z následujících důvodů.

8. Žalobce dokládá fotografiemi, jak vypadá reklamní plocha s obrazovkami, jedná se buď o fotografie pořízené z internetu, nebo pořízené i v současné době žalobcem či jeho právním zástupcem. Z detailů fotografií je zřejmé, že předmětné reklamní plochy jsou skutečně umístěné na lešení, neboť směrem od reklamní plochy dolů k chodníku je lešení vidět, pokud tedy žalovaný tvrdí, že lešení je umístěné před budovou a na něm je zachycena reklamní plocha, a že on není vlastníkem těchto, nemůže žalovaný sám prokazovat, že něco není. V tomto rozsahu je důkazní břemeno na žalobci, a ten k této skutečnosti nenavrhl naprosto žádné důkazy.
9. Kromě toho předmět tohoto sporu se odvíjí od ustanovení § 40 autorského zákona, konec konců je tak i žaloba označena – žaloba na ochranu autorského práva. Pokud by se žalobce chtěl úspěšně domáhat odstranění následků zásahu do svého práva, pak pojmově tento případ neodpovídá ustanovení § 40 odst. 1 písm. d/ autorského zákona. Již pojmově příkladmo vyjmenované 4 body v zákoně svědčí o tom, že by se muselo jednat o užití rozmnoženin, zničení neoprávněně zhotovené rozmnoženiny, zničení neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny výrobků či zničení nástrojů používaných k výrobně neoprávněně zhotovené rozmnoženiny, pojmově tedy tento případ se pod uvedené ustanovení nedá podřadit, soud nemá za prokázané, že by stojícím lešením, na které je zřejmě zachycena reklama, neboť způsob uchycení z fotografií zřejmý naprosto není, měl zasáhnout do autorského práva žalobce ke stavbě jako architektonickému dílu. Muselo by být prokázáno, že se jedná o způsob užití budovy. Dle názoru soudu stojící lešení, byť překryté reklamní plochou, nezasahuje do architektonického díla, lešení nutně musí stát na chodníku, je notoricky známou skutečností, že stavba lešení podléhá souhlasu vlastníka chodníku, v tomto případě zřejmě Hlavnímu městu Praze a podléhá tak správnímu řízení, do kterého občanskoprávní soud není oprávněn zasahovat.
10. Pokud se dále žalobce domáhá dle § 40 odst. 1 písm. e/ bodu druhého cit. zákona zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu, pak pouze soud konstatuje, že stavba jako architektonické dílo nebyla nijak narušena, to, že momentálně není vidět, není relevantní. Žalobce ani netvrdí, natož aby prokazoval, že by došlo k zásahu do jeho architektonického díla, pouze extenzivním výkladem se snaží dovodit, že tím, že stavba není vidět, je do jeho autorského práva zasaženo. Ze všech těchto důvodů tedy soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Věc je skutečně nutno posuzovat z hlediska objektivního, objektivně k žádnému zásahu do stavby jako takové nedošlo, subjektivní dojem žalobce, že je poškozen tím, že stavba momentálně není vidět, není relevantní.
11. Výrok o náhradě nákladů řízení mezi účastníky navzájem soud odůvodnil ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, náleží mu tedy právo na náhradu nákladů řízení za zastoupení advokátem, který ve věci vykázal 3 úkony po 3 100 Kč dle § 7 bod b/ ve spojení s § 9 odst. 4 písm. a/ vyhlášky č. 177/1996 Sb. Náleží mu dále 3x paušální náhrada nákladů po 300 Kč dle stejné vyhlášky, celkem tedy 4 000 Kč.
12. Proti tomuto rozsudku se v celém rozsahu odvolal žalobce a jako odvolací důvod uvedl, že řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním a napadený rozsudek soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Žalobce se domáhal odstranění reklamní plochy překrývající z velké části průčelí stavby a zároveň reklamních obrazovek umístěných na střeše téže budovy, dále přiměřeného zadostiučinění v penězích za nemajetkovou újmu na osobnostních právech autorských ve výši 200 000 Kč a náhrady nákladů řízení. Zásah do svých práv spatřuje žalobce v tom, že v rozporu s právem autora na nedotknutelnost díla a na jeho užití způsobem nesnižujícím hodnotu díle podle ust. § 11 odst. 3 autorského zákona, je rozmnoženina jeho autorského díla (tj. budova nyní ve vlastnictví žalovaného) z velké části zakryta komerční reklamní plochou (billboardem) a její střecha je osazena nevzhlednou sadou reklamních obrazovek. Jeho dílo je tak komoleno a žalobci vzniká značná újma. Žalobce poukázal i na to, že jeho architektonický návrh byl kladně hodnocen jak v odborné, tak i laické veřejnosti právě pro kvalitní řešení průčelí domu a tzv. střešní fronty a jejich zasazení do okolní zástavby. Šlo zároveň o jednu z prvních oceňovaných realizací, přičemž

žalobcovu profesnímu renomé škodí, pokud se veřejnosti nutně zdá, že dal souhlas s proměnou svého díla v nevzhledný reklamní poutač u magistrály. Autorství k architektonickému dílu doložil řadou důkazů s odkazem na zákonnou domněnku autorství podle ust. § 6 autorského zákona. Žalovaný nenavrhl důkaz svědčící o opaku. Žalobce doložil stav budovy sadou fotografií z doby před podáním žaloby, po jejím podání a před soudním jednáním ve věci; stav je neměnný a trvá dodnes, pouze se průběžně mění reklama na billboardu, resp. na obrazovkách. Soud prvního stupně žalobu v celém rozsahu zamítl s ohledem na skutkový závěr, že předmětné reklamní plochy jsou umístěny na lešení, neboť směrem od reklamní plochy dolů k chodníku, je lešení vidět. Soud prvního stupně tak dal za pravdu žalovanému, že reklamní plocha je na tomto lešení umístěna před budovou, tedy nikoli přímo na ní. Pokud žalovaný tvrdil, že není vlastníkem tohoto lešení, bylo podle soudu prvního stupně důkazní břemeno na straně žalobce k prokázání opaku, přičemž podle soudu prvního stupně ten k tomu nenavrhl žádné důkazy. Dále soud prvního stupně učinil právní závěr, že odstraňovací nárok žalobce neodpovídá nároku podle ust. § 40 odst. 1 písm. d/ autorského zákona, neboť stojící lešení – byť překryté reklamní plochou – nutně musí stát na chodníku před budovou a tudíž nemůže zasahovat do architektonického díla, resp. dotčené stavby, coby jeho rozmnoženiny a nemůže se tedy jednat o nárok pojmově podřaditelný pod citované ustanovení autorského zákona. Nakonec soud prvního stupně rozsudek odůvodnil právním závěrem, že nárok žalobce z titulu podle ust. § 40 odst. 1 písm. e/ autorského zákona není po právu, neboť stavba coby rozmnoženina autorského díla nebyla nijak narušena, to, že aktuální není stavba vidět, není relevantní. Uzavřel, že žalobce ani netvrdil, natož aby prokazoval, že došlo k zásahu do jeho architektonického díla, pouze extenzivním výkladem se snaží dovodit, že tím, že stavba není vidět, je do jeho autorského práva zasazeno. S výše uvedeným závěry žalobce nesouhlasí. Za nesprávný závěr soudu prvního stupně především považuje to, že reklamní billboard a obrazovky stojí na jakémsi lešení, které je nezávislé na budově. To však z důkazů (fotografie) neplyne, je tomu právě naopak. Z fotografií je patrné, že lešení na chodníku je umístěno před sousedním neorenesančním domem, což je mimo rámec tohoto sporu. Ve vztahu k předmětné budově je naopak billboard umístěn přivázáním přímo na ni, resp. na konstrukci průčelí, která je pevně zapuštěna přímo do budovy. S budovou jsou pevně spojena i halogenová světla pro osvětlení billboardu, před budovou není přítomno žádné lešení samostatně stojící na chodníku. Reklamní obrazovky jsou na první pohled umístěny přímo na střeše dotčené budovy, a to opět na konstrukci, která je s ní pevně spojena a na chodník nijak nedosahuje. V každém případě platí, že je v reálné i právní moci žalovaného odstranit jak reklamní billboard z průčelí domu, tak reklamní obrazovky i kdyby tyto skutečně (což nebylo doloženo) patřily třetí osobě, takový subjekt by musel být oprávněn pro umístění konstrukce na budovu žalovaným, což nebylo doloženo. Reklamní obrazovky také musí být připojeny k elektrické síti. Podle žalobce je výčet nároků autora podle ust. § 40 odst. 1 písm. d/ autorského zákona demonstrativní, autor se proto může i domáhat odstranění umístěného prvku, který komolí jeho dílo, což se v praxi běžně děje. Správný není ani závěr soudu prvního stupně, že žalobce netvrdil ani neprokazoval, že došlo k zásahu do jeho architektonického díla, ani závěr, že zakrytí velké části rozmnoženiny architektonického díla bez jeho souhlasu nemůže představovat komolení jeho díla. Podle ust. § 11 odst. 3 věty druhé autorského zákona platí, že je-li dílo autora užíváno třetí osobou, nesmí se tak dít způsobem snižujícím hodnotu díla. Dochází-li tedy k užití stavby způsobem snižujícím hodnotu, jde o užití díla způsobem snižujícím hodnotu. Nakonec je nesprávný i závěr soudu prvního stupně, že žalobci nenáleží nárok na zadostiučinění v penězích za nemajetkovou újmu podle ust. § 40 odst. 1 písm. a/ autorského zákona. Podle žalobce dotčená administrativní budova nebyla navržena s fasádou, která je zamýšlena jako nosič reklamy. Dům je chápán v odborné obci jako povedený příklad kvalitní architektury své éry v Praze a právě tyto kvalitní prvky jsou současným stavem degradovány na pouhé nosiče reklamy. Nad rámec uvedeného považuje žalobce rozsudek soudu prvního stupně i za překvapivý. Soud prvního stupně uzavřel, že důkazní břemeno je na žalobci, přičemž ten žádné důkazy neoznačil. Žalobce však po celou dobu řízení netušil, že základem pro závěr soudu, je skutkový úsudek o tom, že

„lešení stojí na chodníku“. Stranám nebyl soudem prvního stupně sdělen žádný předběžný závěr soudu po provedení důkazů. Stejně je pro žalobce překvapivý i závěr soudu prvního stupně o tom, že (žalobce) netvrdil ani neprokazoval, že by došlo k zásahu do jeho díla. Pokud by žalobce o takovém závěru byl soudem poučen, reagoval by např. uvedením argumentace, proč toto nemá za pravdivé. Žalobce proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobě v celém rozsahu vyhoví a přizná žalobci náhradu nákladů odvolacího zřízení, event. aby tento rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

13. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo podle ust. § 212 a násl. o. s. ř. a poté, co doplnil dokazování fotografiemi billboardu a velkoplošné obrazovky, tak jak byly tyto zachyceny v pátek 30. listopadu 2019 (žalobce založil CD s fotografiemi ze dne 29. listopadu 2019), dospěl k závěru, že odvolání žalobce je důvodné, že však s výjimkou odstraňovacího nároku nejsou splněny předpoklady i pro potvrzení ani pro změnu napadeného rozsudku.
14. Odvolací soud nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že požadavek žalobce na odstranění závadného stavu neodpovídá ust. § 40 odst. 1 písm. d/ autorského zákona, v tomto směru je naopak třeba souhlasit se žalobcem, že výčet nároků autora podle ust. § 40 odst. 1 písm. d/ autorského zákona je toliko demonstrativní a není důvod domnívat se, že by se autor nemohl domáhat odstranění umístěného prvku, který komolí jeho dílo (billboard a obrazovky), souhlasit je třeba i s tím, že se tak v praxi běžně děje. Nárok žalobce je tedy podřaditelný po výše uvedené ustanovení autorského zákona a za situace, kdy podle odvolacího soudu je nepochybné, že žalobce je jediným autorem architektonického návrhu stavby sídla bývalých Vojenských staveb v ulici Boženy Němcové 1881/5 v Praze 2, z roku 1982, a žalovaný je současným vlastníkem této budovy, je zřejmé, že žalobce je věcně aktivně legitimován uplatňovat nároky podle autorského zákona. Není pravdou, že by žalobce netvrdil, že došlo k zásahu do jeho architektonického díla, naopak tvrzený zásah byl vlastním důvodem podání žaloby. Nelze také souhlasit se závěrem soudu prvního stupně, že nedošlo k zásahu do žalobcova díla, neboť zakrytí velké části domu billboardem nemůže představovat komolení jeho díla. Připevnění billboardu na větší část domu představuje snížení hodnoty díla, stejně jako představuje snížení hodnoty díla připevnění konstrukce reklamní obrazovky na střešní frontě domu. Dochází tak ke změně dokončené stavby, která nemá odpovídající důvod, totéž platí ohledně připoutání reklamního billboardu. Odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně má za to, že „lešení na chodníku“ je umístěno před sousedním domem, ve vztahu k předmětné budově je velkoplošný billboard umístěn přivázáním přímo na původní konstrukci průčelí, která je pevně zapuštěna přímo do budovy. Soud prvního stupně se nezabýval tím, z jakého důvodu je po celou dobu (na sousedním domě) umístěno lešení, pokud toto nesloužilo v souvislosti s opravou domu, ale pouze jako nosič pro velkoplošný billboard. Stejně tak je po celou dobu na střeše domu umístěna reklamní obrazovka. Odvolací soud tedy uzavřel, že jak umístění velkoplošného billboardu, tak umístění reklamních obrazovek na střeše domu, představuje zásah do autorského práva žalobce ke stavbě jako architektonickému dílu.
15. Proto odvolací soud ve výroku I. rozsudek soudu prvního stupně podle ust. § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil tak, že v tomto rozsahu žalobě vyhověl a žalovanému uložil na své náklady odstranit billboard a všechny části velkoplošné reklamní obrazovky z průčelí domu č. 1881/5 v Praze 2, ulice Boženy Němcové, neboť má za to, že je v reálné i právní moci žalovaného tyto předměty z průčelí domu odstranit. Odvolací soud pouze žalovanému stanovil lhůtu dva měsíce od právní moci rozsudku, aby mu k odstranění billboardu a obrazovky poskytl reálnou lhůtu.
16. Pokud jde o přiměřené zadostiučnění ve výši 200 000 Kč, pak se soud prvního stupně s ohledem na názor, který zaujal (stavba jako architektonické dílo nebyla podle soudu prvního stupně nijak narušena a to, že momentálně není vidět, není relevantní), tímto vůbec nezabýval, nezkoumal tedy závažnost narušení, dobu trvání apod., a proto jeho závěr o tom, že v tomto rozsahu není žaloba důvodná, je nepřezkoumatelný a přinejmenším předčasný a tedy nesprávný. Odvolací soud

proto ve výroku II. a v souvisejícím výroku III. rozsudek soudu prvního stupně podle ust. § 219a o. s. ř. zrušil a věc mu podle ust. § 221 odst. 1 písm. a/ o. s. ř. vrátil k dalšímu řízení. V tomto řízení rozhodne soud prvního stupně i o nákladech tohoto odvolacího řízení. Soud prvního stupně se s ohledem na závěr odvolacího soudu bude zabývat závažností a trváním zásahu a posoudí, zda a v jakém rozsahu je opodstatněný požadavek na přiměřené zadostiučinění v penězích.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Městského soudu v Praze. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Praha 2. prosince 2019

JUDr. Yvona Svobodová v. r.
předsedkyně senátu